

T.C.
EKONOMİ BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü

DAMPİNG SORUŞTURMASI
BİLGİLENDİRME RAPORU

ALMANYA FEDERAL CUMHURİYETİ VE İSVEÇ
KRALLIĞI MENŞELİ
“SODYUM PERKARBONATLAR”

Bu rapor; 24/3/2017 tarihli ve 30017 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/9) ile Almanya Federal Cumhuriyeti ve İsveç Krallığı menşeli 2836.99.90.10.00 gümrük tarife istatistik pozisyonunda sınıflandırılan “sodyum perkarbonatlar”a yönelik başlatılan damping soruşturmasına ilişkin bilgi, bulgu ve tespitleri içermekte olup söz konusu soruşturma neticesinde alınan karara ilişkin 2/3/2018 tarihli ve 30348 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğin (Tebliğ No: 2018/7) hukuken bir parçasıdır.

1. SORUŞTURMAYA İLİŞKİN GENEL BİLGİ VE İŞLEMLER

1.1 Soruşturma

(1) Soruşturma konusu üründe Türkiye’de yerleşik tek yerli üretici konumunda olan Ak-kim Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş.’nin (Ak-kim) tarafından, Almanya Federal Cumhuriyeti (Almanya) ve İsveç Krallığı (İsveç) menşeli “sodyum perkarbonatlar”ın ithalatının dampingli fiyatlarla yapıldığı ve bu ithalatın yerli üretim dalında zarara neden olduğu iddiasıyla anılan ülke menşeli ithalata yönelik damping soruşturması açılması için başvuruda bulunulmuştur.

(2)Yapılan incelemeler neticesinde, Almanya ve İsveç menşeli ithalat için bir damping soruşturmasını haklı kılacak damping, zarar ve illiyet bağına ilişkin yeterli delillerin mevcut olduğu sonucuna varıldığından, Almanya ve İsveç menşeli “sodyum perkarbonatlar”ın ithalatına yönelik olarak 24/3/2017 tarihli ve 30017 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/9) ile bir damping soruşturması başlatılmıştır.

(3) Bu kapsamda, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/9) ile başlatılan damping soruşturması, 2/3/2018 tarihli ve 30348 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2018/7) ile tamamlanmıştır.

1.2 Yerli üretim dalının temsil niteliği

(1) Başvuru sahibi yerli üretici Ak-kim firmasının, İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Yönetmeliğin (Yönetmelik) 18 inci ve 20 nci maddeleri çerçevesinde, yerli üretim dalını (YÜD) temsil etme niteliğini haiz olduğu tespit edilmiştir. Bu kapsamda, Ak-kim firması bu raporun ilgili bölümlerinde YÜD olarak anılacaktır.

1.3 İlgili tarafların bilgilendirilmesi, dinlenmesi ve bilgilerin değerlendirilmesi

(1) Soruşturma açılmasını müteakip, soruşturma konusu ürünün T.C. Ekonomi Bakanlığınca (Bakanlık) tespit edilen ithalatçılarına, soruşturma konusu ülkelerde yerleşik bilinen üretici/ihracatçılarına ve soruşturmaya konu ülkelerin Ankara’daki Büyükelçiliklerine soruşturmanın açılışına ilişkin bildirimde bulunulmuştur.

(2) Bildirimde, soruşturma açılış Tebliğine, başvurunun gizli olmayan özetine ve soru formlarına nereden erişilebileceği hususunda bilgi verilmiştir.

(3) Taraflara görüş bildirme ve soru formunu yanıtlamaları için posta süresi dâhil 37 gün süre tanınmıştır. Ayrıca, ilgili tarafların süre uzatımı yönündeki makul talepleri karşılanmıştır.

(4) İlgili taraflardan alınan bilgi ve belgelerin gizli olmayan özetleri talep eden ilgili tarafların bilgisine sunulmak üzere hazır tutulmuştur.

(5) YÜD, soruşturma süresi boyunca Bakanlık ile işbirliği içinde olmuş ve gerektiğinde talep edilen ilave bilgi ve belgeleri temin etmiştir.

(6) Soruşturma konusu ürünün ithalatını yaptığı belirlenen ve soru formu gönderilen ithalatçı firmalardan 3'ü soru formunu cevaplandırmıştır.

(7) Soruşturma konusu ülkelerden Almanya'da yerleşik Belçika merkezli üretici/ihracatçı Solvay Chemicals GMBH (Solvay) firması damping marjı hesabına esas teşkil eden bilgi ve belgeleri sunarak soru formuna yanıt vermiştir.

(8) Almanya'da yerleşik Evonik Treibacher Persalze GMBH soru formuna yasal sürenin bitiminden sonra cevap verdiğinden, firma Yönetmeliğin 26 ncı maddesi çerçevesinde işbirliğine gelmemiş addedilmiştir.

(9) Bunların yanı sıra, Avrupa Komisyonu, soruşturma açılışını müteakiben, Avrupa Birliği'nin soruşturma konusu üründe Türkiye'nin önemli tedarikçilerinden olduğunu ifade ederek, soruşturmanın ilgili tarafı olmayı talep etmiş olup, ilgili mevzuat hükümleri uyarınca Avrupa Komisyonu soruşturma kapsamında ilgili taraf olarak kabul edilmiştir.

(10) Soruşturma sonucunda alınacak karara esas teşkil edecek nitelikteki bilgi ve bulguları içeren "Nihai Bildirim Raporu" 15/12/2017 tarihinde ilgili tarafların bilgisine sunulmuştur. İlgili taraflara "Nihai Bildirim Raporu"na ilişkin görüşlerini sunabilmeleri için makul bir süre tanınarak, "Nihai Bildirim Raporu"na ilişkin görüşleri alınmıştır.

(11) Diğer taraftan, Yönetmeliğin 23 üncü maddesi ile İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/9)'in 9 uncu maddesinin 6 ncı fıkrası çerçevesinde, Türk Henkel Kimya Sanayi ve Ticaret A.Ş. soruşturma kapsamındaki görüş ve değerlendirmelerini ilgili taraf olarak Bakanlık ile paylaşmıştır.

(12) Soruşturma sırasında ilgili taraflardan gelen dinleme toplantısı talepleri karşılanmıştır. Bu çerçevede, 8/1/2018 tarihinde, üretici/ihracatçı ve ithalatçı firmalar ile diğer ilgili tarafların katılımıyla kamu dinleme toplantısı, ayrıca Solvay firmasının temsilcileri ile de özel dinleme toplantısı gerçekleştirilmiştir. Bu şekilde, tüm ilgili taraflara soruşturma ile ilgili konularda görüş ve iddialarını sözlü olarak da sunma fırsatı tanınmıştır.

(13) Tarafların soruşturma boyunca ortaya koyduğu tüm bilgi, belge ve görüşler incelenmiş, mezkûr görüşlerden soruşturma kapsamında değerlendirilebilecek olanlara bu raporun ilgili bölümlerinde yer verilmiştir.

1.4 Yerinde doğrulama soruşturmaları

(1) Soruşturma kapsamında 14-15/8/2017 tarihlerinde İstanbul'da Ak-kim firması nezdinde; 18-20/10/2017 tarihlerinde Belçika'nın Brüksel şehrinde Solvay firması nezdinde yerinde doğrulama soruşturmaları gerçekleştirilmiştir.

1.5 Soruşturma dönemi ve zarar inceleme dönemi

(1) Damping belirlenmesi için 1/1/2016-31/12/2016 tarihleri arası soruşturma dönemi olarak kabul edilmiştir. Zarar belirlenmelerinde ise veri toplama ve değerlendirme için 1/1/2014-31/12/2016 arasındaki dönem zarar inceleme dönemi olarak belirlenmiştir.

2. SORUŞTURMA KONUSU ÜRÜN VE BENZER ÜRÜN

(1) Soruşturma konusu ürün, 2836.99.90.10.00 gümrük tarife istatistik pozisyonunda (GTİP) sınıflandırılan “sodyum perkarbonatlar”dır.

(2) Sodyum perkarbonat ($\text{Na}_2\text{CO}_3 \cdot 1,5\text{H}_2\text{O}$) suda çözündüğünde soda tarafından alkali hale getirilen ortamda hidrojen peroksitin su ve aktif oksijene dekompoze olmasını sağlar. Soda, aktif oksijen salınımını hızlandırırken aynı zamanda da sudaki kalsiyum, magnezyum ve diğer metal iyonlarını bağlayarak suyu yumuşatır. Sodyum perkarbonatın aktif bileşen olarak deterjan formülasyonuna sağladığı ağartıcı ve leke sökücü özelliğinin yanı sıra su yumuşatma özelliğine sahip olması anyonik yüzey aktif maddelerin temizleme etkisini arttırmaktadır.

(3) Sodyum perkarbonat üretiminde, akışkan yatak teknolojisine sahip granülatörler ve kaplayıcı kullanılmaktadır. Üretimin ilk aşamasında, granülatörde hidrojen peroksit ve soda çözeltisi spreylenecek granüller oluşturulur. Sonrasında, uygun boyutlardaki granüller kaplayıcı ünitesinde sodyum sülfat çözeltisi ile kaplanarak nihai ürün haline getirilmektedir. Nihai ürünün dolumu uygun ambalajlarda yapılır ve sonrasında sevk edilir.

(4) Sodyum perkarbonat önemli ölçüde deterjan sektöründe oksijenle temizleyici (oxy-action) özelliğiyle satılan ürünlerin formülasyonlarında, su arıtma işlemlerinde, koku giderilmesinde ve maden sektöründe sert yüzeylerin temizlenmesinde kullanılmaktadır.

(5) Soruşturma konusu ürün genel olarak çamaşır ve bulaşık deterjanlarında ağartıcı, temizleyici, leke sökücü olarak; leke sökücü ürün bileşimlerinde leke sökücü olarak; tekstil ve kağıt endüstrisinde ağartıcı olarak; bazı gıda sanayi uygulamalarında ağartıcı ve dezenfektan olarak; kişisel temizlik ürünleri formülasyonlarında ağartıcı olarak; gıda, ilaç ve kozmetik gibi çeşitli endüstriyel uygulamalarda dezenfektan olarak kullanılmaktadır.

(6) Soruşturma konusu ürün ile YÜD tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan ürünün teknik ve fiziki özellikleri ile temel kullanım alanı itibarıyla benzer özelliklere sahip olduğu anlaşılmıştır. Bu nedenle, söz konusu ürünler Yönetmeliğin 4 üncü maddesi çerçevesinde benzer ürün olarak kabul edilmiştir.

(7) Solvay firması tarafından, soruşturma konusu ürüne ilişkin olarak firmalarınca kullanılan üretim sürecinin YÜD tarafından kullanılan üretim sürecine nazaran daha az enerji tükettiği bu nedenle de daha az maliyetli olduğu ifade edilerek, zarar değerlendirmesinde YÜD ile Solvay firmasının üretim süreçleri ve maliyet yapılarındaki farklılığın dikkate alınması talep edilmiştir. Soruşturma sırasında, 6 ncı fıkrada da belirtildiği üzere soruşturma konusu ürün ile YÜD tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan ürünün ilgili mevzuat hükümleri uyarınca benzer ürün olduğu anlaşılmış ve bu raporda yer verilen değerlendirmeler söz konusu benzer ürün tanımlaması dikkate alınarak yapılmıştır. Bu kapsamda, Solvay firmasının üretim süreci

ve maliyet yapılarındaki farklılıklar ile ilgili iddialarının 1 inci fıkrada yapılan benzer ürün tanımlamasına halel getirmediği değerlendirilmiştir.

3. DAMPİNGE İLİŞKİN BELİRLEMELER

3.1 Almanya

3.1.1 Genel açıklamalar

(1) Soru formunu süresi içinde cevaplandırarak damping marjı hesabına esas teşkil eden bilgi ve belgeleri sağlamış olan Solvay firması için damping marjı hesabı yapılmıştır.

3.1.2 Temsil testi

(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince, işbirliğine gelen ihracatçı firmanın menşe ülkedeki iç piyasa satışlarının normal değer tespitinde kullanılıp kullanılmayacağı belirlenmesi için genel ve ürün tipleri bazında temsil testi uygulanmıştır. Buna göre, benzer mal satışlarının miktar bazında Türkiye'ye satışlarının %5'ini veya daha fazlasını oluşturması halinde normal değer, normal ticari işlem çerçevesinde kabul edilen iç piyasa satışları esasında, aksi halde oluşturulmuş normal değer esasında belirlenmiştir.

3.1.3 Normal ticari işlem testi

(1) Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükümleri gereğince, işbirliğine gelen ihracatçı firmanın menşe ülkedeki iç piyasa satışlarının normal değer tespitinde kullanılıp kullanılmayacağı belirlenmesi için ürün tipleri bazında normal ticari işlem testi uygulanmıştır.

(2) Buna göre normal değer;

a) Benzer ürünün tip bazında ağırlıklı ortalama net satış fiyatının ağırlıklı ortalama birim maliyetinin üzerinde olduğu durumlarda;

1) Birim maliyetin üzerindeki satış miktarının ürün tipinin toplam satış miktarının %80'ini veya daha fazlasını oluşturması halinde, soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen tüm iç piyasa satış işlemlerinin (kârlı ya da kârsız) ağırlıklı ortalaması esasında,

2) Birim maliyetin üzerindeki satış miktarının ürün tipinin toplam satış miktarının %80'inden daha azını oluşturması halinde ise soruşturma dönemi boyunca gerçekleşen yalnızca kârlı iç piyasa satış işlemlerinin ağırlıklı ortalaması esasında belirlenmiştir.

b) Benzer ürünün tip bazında ağırlıklı ortalama net satış fiyatının, ağırlıklı ortalama birim maliyetinin altında olması halinde, soruşturma dönemi boyunca kârlı iç piyasa satış işlemlerinin ağırlıklı ortalaması esasında belirlenmiştir.

c) Benzer ürününün tip bazında kârlı satış işlemi olmaması halinde, oluşturulmuş normal değer esasında belirlenmiştir.

3.1.4 İç piyasa satışlarına dayanan normal değer

(1) İşbirliğine gelen ihracatçı firma için Yönetmeliğin 5 inci maddesi hükmü gereğince iç piyasa satışlarının esas alındığı hallerde normal değer, menşe ülkenin iç pazarında benzer ürün için

normal ticari işlemler çerçevesinde bağımsız alıcılar tarafından ödenmiş olan veya ödenmesi gereken fiyatlar esasında belirlenmiştir.

3.1.5 Oluşturulmuş normal değer

(1) Oluşturulmuş normal değer, firmadan temin edilen benzer ürünün üretim maliyeti ile satış, genel ve idari giderler ve finansman giderine, Yönetmeliğin 6 ncı maddesi hükmüne göre, normal ticari işlemler çerçevesinde benzer ürün satışlarından elde edilen ağırlıklı ortalama kâr oranının eklenmesi suretiyle hesaplanmıştır.

3.1.6 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) Yönetmeliğin 9 uncu maddesi uyarınca, ihraç fiyatı, ihracatçı firmanın Türkiye'ye satışlarında ilk bağımsız alıcıya fiilen ödenen fiyat esasında belirlenmiştir.

3.1.7 Fiyat karşılaştırması ve damping marjı

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Yönetmeliğin 10 uncu maddesi hükmü gereğince, ilgili taraflarca fiyat karşılaştırmasını etkilediği ileri sürülen hususlardan belgelendirilen, uygulanabilir ve haklı görülenler için ayarlamalar yapılmıştır.

(3) Yönetmeliğin 11 inci maddesi çerçevesinde damping marjı, normal değer ile ihraç fiyatının ağırlıklı ortalamasının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır. Damping marjının belirlenmesinde kullanılan yöntem ile yapılan hesaplamalar, firma özel nihai bildiriminde kapsamlı ve ayrıntılı olarak açıklanmıştır.

(4) Buna göre, Solvay firması için CIF bedelin %14,90'ı oranında damping marjı hesaplanmıştır.

3.2 İsveç

3.2.1 Genel Açıklamalar

(1) İsveç'te yerleşik üretici/ihracatçı firmalardan işbirliğine gelen firma bulunmadığından, anılan ülke için damping marjı hesabı Yönetmeliğin 26 ncı maddesi çerçevesinde mevcut verilere göre yapılmıştır.

3.2.2 Normal değerın tespiti

(1) Yönetmeliğin 26 ncı maddesi çerçevesinde normal değerın tespitinde "oluşturulmuş normal değer" yöntemi kullanılmıştır.

(2) Bu çerçevede, İsveç'te yerleşik üretici/ihracatçı firmalar için normal değer, Türkiye'de benzer malın birim üretim maliyetine genel, idari ve satış giderleri ve finansman giderleri ile %5 oranında makul kârın eklenmesi suretiyle oluşturulmuştur.

3.2.3 İhraç fiyatının belirlenmesi

(1) Yönetmeliğin 26 ncı maddesi uyarınca, ihraç fiyatı, İsveç'in Türkiye'ye DAP (belirlenen yerde teslim) ortalama birim ihraç fiyatından navlun masraflarının çıkarılmasıyla elde edilen FOB ortalama birim ihraç fiyatı esasında belirlenmiştir. İsveç'in Türkiye'ye CIF ortalama birim

ihraç fiyatı ise DAP ortalama birim ihraç fiyatına sigorta masraflarının eklenmesiyle elde edilmiştir.

3.2.4 Fiyat karşılaştırması ve damping marjı

(1) Adil bir karşılaştırmanın yapılabilmesini teminen, normal değer ile ihraç fiyatı mümkün olduğu ölçüde fabrika çıkış aşamasına getirilerek aynı ticari aşamada karşılaştırılmıştır.

(2) Damping marjı Yönetmeliğin 26 ncı maddesi kapsamında yukarıda açıklandığı şekilde tespit edilen normal değer ve ihraç fiyatının karşılaştırılması suretiyle hesaplanmıştır.

(3) Buna göre İsveç'te yerleşik tüm üretici/ihracatçı firmalar için CIF bedelin %23,61'i oranında damping marjı tespit edilmiştir.

4. ZARARA İLİŞKİN BELİRLEMELER

4.1 Genel açıklamalar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi uyarınca, soruşturma konusu ülkeler menşeli dampingli ithalatın hacmi ile bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile YÜD üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu çerçevede, dampingli ithalatın miktarı ve gelişimi, dampingli ithalatın fiyatlarının gelişimi, yurt içi tüketim ve pazar payları, fiyat baskısı ve fiyat kırılması ile YÜD'ün ekonomik göstergeleri incelenmiştir. Söz konusu inceleme, bu raporun 2 numaralı başlığı altında belirtilen soruşturma konusu ürün için yine bu raporun 1.5 numaralı başlığında belirtilen zarar inceleme dönemi kapsamında yapılmıştır.

4.2 İthalatın hacmi ve gelişimi

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın hacminde mutlak veya nispi olarak artış olup olmadığı incelenmiştir. Söz konusu inceleme bu raporun 1.5 numaralı başlığı altında belirtilen zarar inceleme dönemi için Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) veri tabanında kayıtlı ABD Doları cinsinden verilerden ve Solvay firmasının talebi doğrultusunda TÜİK'ten temin edilen Avro cinsinden verilerden yararlanılarak yapılmıştır.

4.3 Ürünün genel ithalatı

(1) Soruşturma konusu ürünün genel ithalatı incelendiğinde, 2014 yılında 41.899 ton (27.589 bin ABD Doları; 20.656 bin Avro) olarak gerçekleşen ithalatın 2015 yılında 21.953 tona (12.616 bin ABD Doları; 11.294 bin Avro), 2016 yılında ise 17.409 tona (9.831 bin ABD Doları; 8.883 bin Avro) gerilediği tespit edilmiştir.

(2) Genel ithalatın birim fiyatları 2014 yılında 658 ABD Doları/ton (493 Avro/ton), 2015 yılında 575 ABD Doları/ton (514 Avro/ton), 2016 yılında 565 ABD Doları/ton (510 Avro/ton) seviyelerinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, zarar inceleme döneminde genel ithalatın birim fiyatları ABD Doları cinsinden gerilemiş olup, birim fiyatlar Avro cinsinden dalgalı bir seyir izlemekle beraber, soruşturma döneminde gerileme kaydetmiştir.

4.4 Soruşturma konusu ülkelerden ithalat

4.4.1 Almanya'dan İthalat

(1) Soruşturma konusu ürünün Almanya'dan ithalatının 2014 yılında 11.443 ton (8.008 bin ABD Doları; 5.992 bin Avro) seviyesinden 2015 yılında 8.640 ton (5.271 bin ABD Doları; 4.753 bin Avro) seviyesine gerilediği, 2016 yılında ise miktar bazında %9 oranında artış göstererek 9.431 ton (5.501 bin ABD Doları; 4.971 bin Avro) seviyesine yükseldiği tespit edilmiştir.

(2) Almanya'dan yapılan ithalatın ortalama birim fiyatı 2014 yılında 700 ABD Doları/ton (524 Avro/ton), 2015 yılında 610 ABD Doları/ton (550 Avro/ton) ve 2016 yılında 583 ABD Doları/ton (527 Avro/Ton) seviyelerinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, zarar inceleme döneminde Almanya'dan ithalatın birim fiyatları ABD Doları cinsinden gerilemiş olup, birim fiyatlar Avro cinsinden dalgalı bir seyir izlemekle beraber, soruşturma döneminde gerileme kaydetmiştir.

(3) Almanya'nın soruşturma konusu üründe toplam ithalat içindeki payının 2014 yılında %27 seviyesinden, 2015 yılında %39, 2016 yılında %54 seviyesine yükseldiği tespit edilmiştir.

4.4.2 İsveç'ten İthalat

(1) Soruşturma konusu ürünün İsveç'ten ithalatının 2014 yılında 21.857 ton (14.522 bin ABD Doları; 10.827 bin Avro) seviyesinden 2015 yılında 5.911 ton (3.281 bin ABD Doları; 2.927 bin Avro) seviyesine gerilediği, 2016 yılında ise miktar bazında %15 oranında artış göstererek 6.812 ton (3.707 bin ABD Doları; 3.353 bin Avro) seviyesine yükseldiği tespit edilmiştir.

(2) İsveç'ten yapılan ithalatın ortalama birim fiyatı 2014 yılında 664 ABD Doları/ton (495 Avro/ton), 2015 yılında 555 ABD Doları/ton (495 Avro/ton) ve 2016 yılında 544 ABD Doları/ton (492 Avro/ton) seviyelerinde gerçekleşmiştir. Bu kapsamda, zarar inceleme döneminde İsveç'ten ithalatın birim fiyatlarının hem ABD Doları cinsinden hem de Avro cinsinden gerilediği anlaşılmaktadır.

(3) İsveç'in soruşturma konusu üründe toplam ithalat içindeki payının 2014 yılında %52 seviyesinden 2015 yılında %27'ye gerilediği, 2016 yılında ise %39 seviyesine yükseldiği tespit edilmiştir.

4.5 Ürünün üçüncü ülkelere ithalatı

(1) Üçüncü ülkelere ithalat 2014 yılında 8.598 ton (5.058 bin ABD Doları; 3.837 bin Avro) olarak gerçekleşirken 2015 yılında 7.401 tona (4.064 bin ABD Doları; 3.614 bin Avro), 2016 yılında 1.166 ton (623 bin ABD Doları; 559 bin Avro) seviyesine gerilemiştir. Buna göre zarar inceleme döneminde üçüncü ülkelere ithalatın toplam ithalat içindeki payı % 21, % 34 ve % 7 seviyelerinde gerçekleşmiştir.

(2) Söz konusu ithalatın ortalama birim fiyatları 2014 yılında 588 ABD Doları/ton (446 Avro/ton), 2015 yılında 549 ABD Doları/ton (488 Avro/ton), 2016 yılında da 534 ABD Doları/ton (480 Avro/ton) seviyesinde oluşmuştur. Bu kapsamda, zarar inceleme döneminde üçüncü ülkelere ithalatın birim fiyatları ABD Doları cinsinden gerilemiş olup, birim fiyatlar

Avro cinsinden dalgalı bir seyir izlemekle beraber, soruşturma döneminde gerileme kaydetmiştir.

(3) Diğer taraftan, Solvay firması ve Avrupa Komisyonu tarafından Türkiye'ye yapılan soruşturma konusu ürün ihracatının sadece soruşturma konusu ülkeler olan Almanya ve İsveç kaynaklı olmadığı, Çin Halk Cumhuriyeti'nin soruşturma konusu ürünün önemli tedarikçileri arasında yer aldığı ifade edilerek, YÜD üzerindeki zararda Çin Halk Cumhuriyeti menşeli soruşturma konusu ürünün ithalatının ve birim fiyatlarının gelişiminin etkisi olduğu iddia edilmiştir. Zarar inceleme döneminde Çin Halk Cumhuriyeti menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının gelişimine bakıldığında, anılan dönemde ithalatın sürekli gerilediği; ithalatın 2014 yılında 5.630 ton (3.229 bin ABD Doları; 2.437 bin Avro) seviyesinden 2016 yılında 1.163 ton (619 bin ABD Doları; 556 bin Avro) seviyesine düştüğü tespit edilmiştir. Bahse konu dönemde, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın birim fiyatı ABD Doları cinsinden düşüş gösterirken, ithalatın birim fiyatları Avro bazında dalgalı bir seyir izlemiştir. Öte yandan, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın genel ithalat içerisindeki payı da zarar inceleme döneminde düşüş kaydederek, 2014 yılında %13 seviyesinden 2016 yılında %7 seviyesine gerilemiştir. Bu kapsamda, bu raporun ilerleyen bölümlerinde de bahsedileceği üzere, genelde üçüncü ülkeler menşeli soruşturma konusu ürün ithalatının, özelden ise Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın YÜD üzerinde meydana gelen zararda bir etkisinin olmadığı değerlendirilmiştir.

4.6 Yurt içi tüketim ve pazar payı

(1) Türkiye toplam benzer mal tüketimi zarar inceleme dönemine ilişkin genel ithalat miktarları ve YÜD'ün yurt içi satış miktarları toplanarak hesaplanmıştır.

(2) Buna göre, toplam benzer mal tüketiminin endeks olarak 2014 yılı 100 birim kabul edildiğinde, 2014 yılına göre 2015 yılında 78 birime, 2016 yılında 67 birime gerilediği görülmektedir.

(3) YÜD'ün pazar payı 2014 yılında %35, 2015 yılında %57, 2016 yılında %60 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde YÜD'ün pazar payı endeksi 2015 yılında 160 birim, 2016 yılında 169 birim olarak gerçekleşmiştir. YÜD'ün pazar payı endeksi zarar inceleme döneminde %69 oranında artış göstermiş olmakla birlikte, YÜD'ün pazar payı soruşturma döneminde bir önceki yıla göre %6 oranında artış göstermiştir.

(4) Almanya'nın pazar payı 2014 yılında %18, 2015 yılında %17, 2016 yılında %22 seviyesinde gerçekleşmiş olup, 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde Almanya'nın pazar payı endeksinin 2014 yılına göre 2015 yılında 97 birime gerilediği, 2016 yılında 123 birime yükseldiği hesaplanmıştır. Soruşturma döneminde Almanya'nın pazar payında bir önceki yıla göre %26,8 oranında artış yaşanmıştır.

(5) İsveç'in pazar payı 2014 yılında %34, 2015 yılında %12, 2016 yılında %16 seviyesinde gerçekleşmiştir. 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde İsveç'in pazar payı endeksi 2015 yılında 35 birim, 2016 yılında 46 birim olarak gerçekleşmiştir. Zarar inceleme döneminde İsveç'in pazar payı endeksinde düşüş yaşanmakla birlikte, İsveç'in soruşturma konusu ürünün genel ithalatı içindeki payı soruşturma döneminde bir önceki yıla göre %33,8 oranında artış göstermiştir.

(6) Üçüncü ülkeler menşeli ithalatın pazar payı ise 2014 yılında %13 seviyesinde, 2015 yılında %15 seviyesinde, 2016 yılında %3 seviyesinde gerçekleşmiş olup, 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, üçüncü ülkeler menşeli ithalatın pazar payı endeksi 2014 yılına göre 2015 yılında 110 birime yükselmiş, 2016 yılında ise 20 birime gerilemiştir. Bunların yanı sıra, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın pazar payı, 2014 yılında %9 seviyesinde iken takip eden yıllarda düşüş kaydederek 2016 yılında %3 seviyesine kadar gerilemiştir. 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın pazar payı endeksi zarar inceleme döneminde benzer şekilde azalarak 2014 yılına göre 2015 yılında 54 birime, 2016 yılında 20 birime gerilemiştir.

(7) Toplam ithalatın pazar payı endeksi ise zarar inceleme döneminde düşüş kaydederek, 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde 2014 yılına göre 2015 yılında 67 birime 2016 yılında 62 birime gerilemiştir.

(8) Solvay firması ile Avrupa Komisyonu gibi bazı ilgili taraflarca, zarar inceleme döneminde soruşturma konusu ürünün genel ithalatının ve soruşturma konusu ülkelere ithalatının önemli ölçüde düştüğü, ayrıca anılan dönemde soruşturma konusu ülkelere ithalatın birim fiyatlarında artış yaşandığı ve YÜD'ün pazar payının yükseldiği iddia edilmiştir.

(9) Bu raporun 4.3 numaralı başlığı altında yer aldığı üzere, soruşturma konusu ürünün genel ithalatı zarar inceleme döneminde düşüş göstermiş, anılan dönem boyunca söz konusu ithalatın birim fiyatları ise ABD doları cinsinden azalırken, Avro cinsinden dalgalı bir seyir izlemiş, ayrıca soruşturma döneminde de bir önceki yıla göre düşüş kaydetmiştir. Bilindiği üzere, gerek Dünya Ticaret Örgütü Anti-Damping Anlaşması'nın 3 üncü maddesi, gerekse Yönetmelik'in 17 nci maddesinin 1 inci fıkrası, "*Maddi zarar tespiti somut delillere dayanmalı ve dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ve bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile yerli üretim dalı üzerindeki etkilerinin nesnel incelemesini içermelidir.*", Yönetmeliğin 2 nci fıkrası "*Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın hacmi ile ilgili olarak; bu ithalatta, mutlak anlamda veya Türkiye'deki üretim veya tüketime oranla önemli bir ölçüde artış olup olmadığı incelenir.*" hükmünü amirdir. Bu raporun 4.4 numaralı başlığı altında belirtildiği üzere, soruşturma konusu ürünün genel ithalatının düştüğü bir ortamda, özellikle soruşturma dönemi olan 2016 yılında Almanya menşeli soruşturma konusu ürünün ithalatı artış kaydetmiş olup, söz konusu ithalatın pazar payında zarar inceleme döneminde %23 oranında artış yaşanmıştır. Benzer şekilde, İsveç menşeli soruşturma konusu ürünün pazar payı genel ithalatın düştüğü ortamda, özellikle soruşturma döneminde bir önceki yıla göre %33,8 oranında artış göstermiştir. Bununla birlikte, bu raporun 4.4 numaralı başlığı altında da dile getirildiği üzere, zarar inceleme döneminde soruşturma konusu ürünün Almanya ve İsveç'ten ithalatının birim fiyatı ABD Doları cinsinden düşüş göstermiş, Avro cinsinden birim fiyatlar ise özellikle soruşturma döneminde düşüş eğilimine girmiştir.

(10) Diğer taraftan, zarar inceleme döneminde YÜD'ün pazar payında artış yaşanmış olmakla birlikte, soruşturma dönemi olan 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla; YÜD'ün pazar payı %6 oranında artarken, Almanya ve İsveç menşeli ithalatın pazar payında sırasıyla %26,8 ve %33,8 oranında artış yaşanmıştır. Zarar inceleme döneminde soruşturma konusu ürünün tüketiminde düşüş gözlemlenmesine rağmen, özellikle soruşturma döneminde soruşturma konusu ülkelere menşeli ithalatın pazar payında yaşanan artış YÜD'ün pazar payında yaşanan artışın üzerinde gerçekleşmiştir.

(11) Bu kapsamda, soruşturma konusu ürünün ithalatında, ithal birim fiyatlarında ve pazar payında yaşanan gelişmelerin zarara ilişkin belirlemeler açısından soruşturma çerçevesinde yapılan değerlendirmeleri değiştirecek nitelikte olmadığına kanaat getirilmiştir.

4.7 Fiyat kırılması ve fiyat baskısı

(1) Fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabında TÜİK ile YÜD'ün verileri dikkate alınmıştır. Fiyat kırılması hesabında, soruşturma konusu ülkelerden gerçekleştirilen ithalatın CIF bedeline %1 oranında gümrükleme masrafı (%0 gümrük vergisi) eklenerek soruşturma konusu ürünün Türkiye piyasasına ortalama giriş fiyatı bulunmuştur. Bu şekilde elde edilen fiyatlar, YÜD'ün ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatı ile mukayese edilerek soruşturma konusu ülkelerin ağırlıklı ortalama ihrac fiyatlarının YÜD'ün ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatını hangi oranlarda kırdığı hesaplanmıştır. Buna göre, Almanya menşeli ithalatın YÜD'ün fiyatlarını 2014-2016 döneminde kırmadığı görülmüştür. İsveç menşeli ithalat için ise 2014 yılında negatif olan fiyat kırılması 2015-2016 yıllarında yükselerek pozitif tek haneli değerlere gelmiştir. Fiyat kırılmasının düşüklüğünün nedeninin, yerli üreticinin maliyet artışına rağmen ithalat ile rekabet edebilmek için fiyatını artırmayıp kâr ve cirosundan feragat etmesi olduğu değerlendirilmektedir.

(2) Fiyat baskısı hesabında, yukarıda açıklandığı üzere hesaplanan soruşturma konusu ürünün Türkiye piyasasına ortalama giriş fiyatları, YÜD'ün ticari maliyetine %5 oranında makul kâr eklenerek hesaplanan ürünün “olması gereken satış fiyatı” ile mukayese edilerek soruşturma konusu ülkelerin ihrac fiyatlarının YÜD'ün ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatlarını hangi oranda baskıladığı tespit edilmiştir. Buna göre, Almanya menşeli ithalatın YÜD'ün yurt içi satış fiyatlarını 2014 yılında baskılamadığı, 2015-2016 döneminde pozitif ve tek haneli artan oranlarda baskı altında tuttuğu görülmektedir. İsveç menşeli ithalatın ise YÜD'ün yurt içi satış fiyatlarını 2014 yılında baskılamadığı, 2015-2016 döneminde pozitif ve çift haneli artan oranlarda baskı altında tuttuğu görülmektedir.

(3) Solvay firmasının, fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabında kullanılan gümrükleme masrafı, birim fiyatların para birimleri ile üretim süreci farklılıklarına ilişkin talepleri bulunmaktadır. Öncelikle, TÜİK verilerine göre soruşturma konusu ürünün Almanya'dan ihracatının önemli bir kısmının Solvay firması tarafından yapıldığı anlaşılmış olup, bu çerçevede, fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabında TÜİK'ten temin edilen Almanya menşeli ABD Doları cinsinden genel ithalat istatistikleri kullanılmıştır. Diğer taraftan, Solvay firması soruşturma konusu ürünün ihracatının Avro para birimi ile yapıldığını vurgulayarak, fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabının bu para birimi ile yapılması ile fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabında kullanılan %1 oranındaki gümrükleme masrafı yerine Solvay firmasının gerçekleşmiş verileri göz önünde bulundurularak %7 oranında gümrükleme masrafının dikkate alınması gerektiğini ifade etmiştir. Bu hususlar dikkate alınarak, TÜİK'ten temin edilen Almanya ve İsveç menşeli Avro cinsinden genel ithalat istatistikleri ile %3 oranında gümrükleme masrafı kullanılarak fiyat kırılması ve fiyat baskısı yeniden hesaplanmış olup, zarar inceleme dönemi boyunca Almanya ve İsveç menşeli ithalatın YÜD'ün fiyatlarını kırmadığı, 2014 yılında Almanya ve İsveç menşeli ithalatın YÜD'ün fiyatlarını baskılamadığı, ancak 2015-2016 döneminde Almanya menşeli ithalatın pozitif ve tek haneli artan oranlarda, İsveç menşeli ithalatın ise pozitif ve çift haneli artan oranlarda baskıya neden olduğu tespit edilmiştir. Bunun sonucunda, Yönetmeliğin 17 nci maddesi çerçevesinde, yeni hesaplamanın

fiyat kırılması ve fiyat baskısı konusundaki değerlendirmeleri değiştirecek önemli bir etkiye neden olmadığı anlaşılmıştır.

(4) Ayrıca, Solvay firması tarafından ithalattan kaynaklı bir fiyat kırılması durumunun soruşturma kapsamında mevcut olmadığı ifade edilerek, Solvay'den gerçekleştirilen ihracat nedeniyle YÜD üzerinde herhangi bir zarar oluşmadığı iddia edilmiştir. Bilindiği üzere, gerek Dünya Ticaret Örgütü Anti-Damping Anlaşması'nın 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrası, gerekse Yönetmelik'in 17 nci maddesinin 2 nci fıkrası, "*Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlar üzerindeki etkisi ile ilgili olarak; dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın fiyatlarının Türkiye'deki benzer malın fiyatının önemli ölçüde altında kalıp kalmadığı veya bu ithalatın önemli ölçüde fiyatları düşürücü ya da fiyat artışlarını engelleyici etki yaratıp yaratmadığı incelenir.*" hükmünü amirdir. Bu kapsamda, Almanya menşeli ithalat soruşturma döneminde YÜD'ün yurt içi piyasa fiyatlarını kırmamış ancak baskı altında tutmuş olup, Almanya'dan yapılan dampingli ithalat sebebiyle YÜD'ün soruşturma konusu üründe fiyatlarını istenilen seviyede oluşturamadığı ve soruşturma konusu ithalat ile rekabet edebilmek için zarar etmek pahasına fiyatlarını düşük seviyelerde tuttuğu ve bu nedenle hesaplanan fiyat kırılmasının negatif seyrettiği değerlendirilmiştir.

(5) Bunların dışında, Solvay firmasının fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabında üretim süreci farklılıklarının dikkate alınmasına ilişkin talebi ile ilgili olarak, bu raporun 2 numaralı başlığı altında da belirtildiği üzere, soruşturma sırasında, soruşturma konusu ürün ile YÜD tarafından üretilen ve Türkiye piyasasında satılan ürünün ilgili mevzuat hükümleri uyarınca benzer ürün olduğu anlaşılmıştır. Bu kapsamda, 4 üncü fıkrada da belirtildiği üzere, ilgili mevzuat uyarınca dampingli ithalatın fiyatlar üzerindeki etkisinin Türkiye'deki benzer malın fiyatları açısından incelendiği hususu göz önünde bulundurularak, fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabında herhangi bir değişiklik yapılmasına gerek bulunmadığı değerlendirilmiştir.

4.8 Yerli üretim dalının ekonomik göstergeleri

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi uyarınca, soruşturma konusu ülkeler menşeli dampingli ithalatın hacmi ile bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile YÜD üzerindeki etkisi incelenmiştir. Bu çerçevede, dampingli ithalatın miktarı ve gelişimi, dampingli ithalatın fiyatlarının gelişimi, yurt içi tüketim ve pazar payları, fiyat baskısı ve fiyat kırılması ile YÜD'ün ekonomik göstergeleri incelenmiştir. Söz konusu inceleme, bu raporun 2 numaralı başlığı altında yer verilen soruşturma konusu ürün için yine bu raporun 1.5 numaralı başlığı altında belirtilen zarar inceleme dönemi kapsamında yapılmıştır.

a) Üretim, kapasite ve kapasite kullanım oranı (KKO)

1) YÜD'ün soruşturma konusu sodyum perkarbonatlarda üretim miktarı endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2014 yılına göre 2015 yılında 129 birime, 2016 yılında 119 birime yükselmiştir.

2) YÜD'ün kapasitesi zarar inceleme döneminde sabit kalmıştır. KKO endeksi ise üretim miktarı endeksine benzer şekilde, 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde 2014 yılına göre 2015 yılında 129 birime, 2016 yılında 119 birime yükselmiştir.

3) Soruşturma döneminde ise bir önceki yıla göre YÜD'ün miktar bazında üretimi ve KKO'nı %8,2 oranında azalmıştır.

b) Yurt içi satışlar ve ihracat

1) YÜD'ün 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış miktarı endeksi 2014 yılına göre 2015 yılında 125 birime, 2016 yılında ise 114 birime yükselmiş olmakla birlikte, YÜD'ün yurt içi satışları soruşturma döneminde bir önceki yıla göre miktar bazında %8,8 oranında azalmıştır.

2) YÜD'ün yurt içi satış hasılatı reel olarak incelendiğinde 2014 yılında 100 birim kabul edilen yurt içi satış hasılatı endeksi, 2014 yılına göre 2015 yılında 126 birime, 2016 yılında 119 birime yükselmiştir.

3) YÜD'ün soruşturma konusu üründe reel ağırlıklı ortalama yurt içi satış birim fiyatı endeksinin, 2014 yılı 100 birim olarak alındığında, 2015 ve 2016 yıllarında sırasıyla 101 birim ve 105 birim olarak gerçekleştiği görülmektedir.

4) YÜD'ün yurt dışı satış miktar endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2015 yılında 392, 2016 yılında 586 birim olarak gerçekleşmiştir. Zarar inceleme döneminde YÜD'ün soruşturma konusu ürün ihracatı artış göstermekle birlikte, yurt dışı satışlar YÜD'ün toplam satışları içerisinde oldukça cüzi bir paya sahiptir.

c) Pazar payı

1) 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde YÜD'ün pazar payı endeksi 2015 yılında 160 birim, 2016 yılında 169 birim olarak gerçekleşmiştir. YÜD'ün pazar payı endeksi zarar inceleme döneminde %69 oranında artış göstermiş olmakla birlikte, YÜD'ün pazar payı soruşturma döneminde bir önceki yıla göre %6 oranında artış göstermiştir.

ç) Stoklar

1) YÜD'ün soruşturma konusu üründeki stok verileri incelendiğinde, üretim miktarına göre oldukça düşük oranda stok tutulduğu görülmektedir. Stok miktarı endeksi 2014-2016 döneminde sırasıyla 100 birim, 172 birim ve 100 birim olarak gerçekleşmiştir.

d) İstihdam

1) YÜD'ün soruşturma konusu üründe çalışan toplam işçi sayısı endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2015 ve 2016 yıllarında 106 birim olarak gerçekleşmiştir.

e) Ücretler

1) YÜD'ün soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçilerinin aylık giydirilmiş reel brüt ücret endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2015 yılında 102 birim, 2016 yılında ise 106 birim olarak gerçekleşmiştir.

f) Verimlilik

1) YÜD'ün soruşturma konusu ürün üretiminde çalışan işçi başına verimlilik endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2014 yılına göre 2015 yılında 123 birime, 2016 yılında 112 birime yükselmiştir.

g) Maliyetler ve Karlılık

1) YÜD'ün soruşturma konusu üründe reel ağırlıklı ortalama birim ticari maliyet endeksi zarar inceleme döneminde artış göstererek, 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, 2015 ve

2016 yıllarında 112 birim ve 118 birim olarak gerçekleşmiştir. Soruşturma konusu ürünün birim ticari maliyetinin artışında sınai maliyet artışı ile birlikte finansman giderlerindeki artışın etkili olduğu görülmektedir. Ancak, finansman giderleri endeksindeki artış çok yüksek görünmekle birlikte, bu yüksek artış trendi endeksin baz yılı olan 2014 yılındaki değerin çok düşük olmasından kaynaklanmaktadır.

2) YÜD'ün soruşturma konusu üründe ticari maliyetleri ve ortalama yurt içi satış fiyatları dikkate alınarak hesaplanan yurt içi satış birim kârı zarar inceleme döneminde oldukça gerilemiş, 2014 yılında pozitif olan birim kârlılık 2015-2016 döneminde negatife geçmiş ve YÜD'ün yurt içi satışlarından zararı artmaya devam etmiştir. Buna göre YÜD'ün 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen yurt içi satış birim kârlılık endeksi 2015 yılında -80 birim, 2016 yılında -126 birim olarak gerçekleşmiştir. Zarar inceleme döneminde yurt içi satış birim kârın ciddi oranda gerilemesinin nedeninin, YÜD'ün maliyetlerindeki artışı ithalat baskısından dolayı fiyatlarına yansıtamaması olduğu değerlendirilmektedir.

3) YÜD'ün soruşturma konusu üründe yurt içi ve yurt dışı satışları da kapsayan toplam birim kârlılık endeksi benzer bir gelişim göstermiştir. 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen tüm satışlardan birim kârlılık endeksi 2015 yılında -74 birim, 2016 yılında ise -119 birim olarak gerçekleşmiştir.

ğ) Nakit Akışı

1) YÜD'ün soruşturma konusu ürünlerin satışından elde ettiği reel nakit akışının endeks değeri 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde 2015 yılında 16 birim, 2016 yılında ise -21 birim olarak gerçekleşmiştir.

h) Net Karlılık, Özsermaye Karlılığı ve Yatırım Hasılatı

1) YÜD'ün bütün faaliyetleri ile ilgili olarak 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen net kârlılık (Net Kâr/Net Satış) endeksi, takip eden yıllarda sırasıyla -10 birim ve 164 birim olarak gerçekleşmiştir.

2) Özsermaye kârlılığının göstergesi olarak kabul edilen Net Kâr/Özsermaye endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, takip eden yıllarda sırasıyla -9 birim ve 136 birim olarak gerçekleşmiştir.

3) Yatırımların geri dönüş oranının göstergesi olarak kabul edilen Net Kâr/Aktif Toplamı endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, takip eden yıllarda sırasıyla -10 birim ve 156 birim olarak gerçekleşmiştir.

ı) Büyüme

1) YÜD'ün bütün faaliyetleri ile ilgili olarak bilançosunda yer alan aktif toplamı endeksi 2014 yılı 100 birim olarak kabul edildiğinde, takip eden yıllarda sırasıyla 110 birim ve 121 birim olarak gerçekleşmiştir.

i) Özsermaye Artışı

1) YÜD'ün bütün faaliyetleri ile ilgili olarak, 2014 yılında 100 birim olarak kabul edilen özsermaye büyüklük endeksi takip eden yıllarda sırasıyla 119 birim ve 138 birim olarak gerçekleşmiştir.

j) Yatırımlar

1) YÜD'ün bütün faaliyetleri ile ilgili olarak 2014 yılında 100 birim kabul edilen yatırım endeksi takip eden yıllarda sırasıyla, tevsi yatırım için 70 birim ve 175 birim olarak, yenileme yatırımı için 218 birim ve 258 birim olarak gerçekleşmiştir.

4.9 Yerli üretim dalının ekonomik göstergelerinin değerlendirilmesi

(1) YÜD'ün üretim, yurt içi satışlar, kapasite kullanım oranı, verimlilik, gibi ekonomik göstergelerinde 2015 yılında bir önceki yıla göre artış olmasına rağmen, 2016 yılında düşüş meydana gelmiştir. Ayrıca, yurt içi satışlardan elde edilen birim kâr zarar inceleme döneminde önemli oranda düşüş kaydederek, yurt içi satışlardan birim karlılık 2014 yılında pozitif iken 2015 yılında negatife geçmiş ve YÜD'ün yurt içi satışlarından kaynaklanan zararı 2016 yılında daha da artmıştır. Önceki bölümlerde de ifade edildiği üzere, yurt içi satışlardan kârlılıkta söz konusu gerilemenin nedeninin YÜD'ün maliyetlerindeki artışı ithalat baskısından dolayı fiyatlarına yansıtamaması olduğu değerlendirilmektedir. Bunun yanında, zarar inceleme döneminde YÜD'ün firma geneli karlılığı olumlu gelişmeler kaydetmesine rağmen, yurt dışı satışlardan kârlılığı ile tüm satışlardan toplam kârlılığı da yurt içi satışlardan karlılığa benzer bir eğilim izlemiş ve YÜD'ün ürün nakit akışı zarar inceleme döneminde azalarak soruşturma döneminde negatif değere geçmiştir.

(2) Diğer taraftan, YÜD'ün zarar inceleme döneminde KKO'nda artış yaşanmış ancak, YÜD soruşturma konusu üründe Türkiye tüketiminin yarısından fazlasını karşılayabilecek kapasiteye sahip olmasına rağmen, YÜD zarar inceleme döneminde kapasitesinin çok altında faaliyet göstermiştir.

(3) YÜD'ün soruşturma konusu ürün stok miktarında 2015 yılında bir önceki yıla göre yükseliş, 2016 yılında düşüş olmasına rağmen, tutulan toplam stok miktarının üretime nispetle ihmal edilebilir düzeyde olmasından dolayı stok değişim etkisinin oldukça sınırlı olduğu gözlenmiştir.

(4) YÜD'ün pazar payının zarar inceleme döneminde artmış olduğu, ancak soruşturma döneminde bir önceki yıla göre YÜD'ün pazar payında yaşanan artışın, soruşturma konusu ülkeler olan Almanya ve İsveç'in pazar paylarında aynı dönemde yaşanan artışın altında kaldığı tespit edilmiştir.

(5) Zarar inceleme döneminde YÜD'ün bütün faaliyetlerine ilişkin göstergelerine bakıldığında net satışların, bilanço aktif toplamının, özsermayenin ve yatırımların artış gösterdiği; net kâr ve kârlılık, özsermaye kârlılığı ve yatırımların geri dönüş oranının dalgalı seyir izlediği görülmektedir.

4.10 Zarara ilişkin değerlendirme

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesine göre YÜD'de zarar tespiti dampingli ithalatın hacmi ve bu ithalatın iç piyasadaki benzer mal fiyatları ile YÜD üzerindeki etkilerini içermektedir.

(2) Soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın mutlak ve nispi olarak gelişimine bakılmıştır. Buna göre, Almanya ve İsveç menşeli ithalatın 2015 yılında bir önceki yıla göre düşmesine rağmen, soruşturma dönemi olan 2016 yılında artış gösterdiği tespit edilmiştir. Zarar inceleme döneminde söz konusu ülkelerin ithal birim fiyatları ise ABD Doları cinsinden sürekli

gerilerken, Avro cinsinden dalgalı bir seyir izlemiş, ancak 2016 yılında önemli bir azalış göstermiştir.

(3) Diğer taraftan, YÜD'ün pazar payının zarar inceleme döneminde artıyor olmasına rağmen, soruşturma konusu ülkelerden ithalat artışının gerçekleştiği 2016 yılında anılan ülkelerin pazar paylarının YÜD'ün pazar payından daha fazla artış gösterdiği tespit edilmiştir.

(4) Soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın fiyatlarının YÜD'ün iç piyasa satış fiyatları üzerindeki etkisini görebilmek için fiyat kırılması ve fiyat baskısı hesabı hem ABD Doları hem de Avro bazında yapılmıştır. Buna göre, soruşturma döneminde Almanya ve İsveç menşeli menşeli ithalatın YÜD'ün fiyatlarını kırmadığı görülmüştür. Fiyat baskısı oranları incelendiğinde, 2014 yılında Almanya ve İsveç menşeli ithalatın YÜD'ün fiyatlarını baskılamadığı, ancak 2015-2016 döneminde Almanya menşeli ithalatın pozitif ve tek haneli artan oranlarda, İsveç menşeli ithalatın ise pozitif ve çift haneli artan oranlarda baskıya neden olduğu tespit edilmiştir.

(5) YÜD'ün ekonomik göstergelerinden üretim, yurt içi satışları, verimlilik, ürün nakit akışı gibi unsurlarda 2016 yılında; yurt içi satışlardan birim kârlılıkta ise zarar inceleme dönemi boyunca bozulmalar meydana geldiği gözlenmiştir. Diğer taraftan, YÜD'ün zarar inceleme döneminde KKO'nda artış yaşanmış olmakla beraber, YÜD soruşturma konusu üründe Türkiye tüketiminin yarısından fazlasını karşılayabilecek kapasiteye sahip olmasına rağmen, YÜD zarar inceleme döneminde kapasitesinin altında faaliyet göstermiştir.

(6) Bunların yanı sıra, Solvay firması ve Avrupa Komisyonu dahil olmak üzere bazı ilgili taraflarca, zarar inceleme döneminde YÜD'ün sadece karlılığında olumsuzluk yaşandığı, bunun dışında kalan ekonomik göstergelerde pozitif yönde gelişmeler yaşandığı belirtilerek, soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın YÜD'ün ekonomik göstergeleri üzerinde herhangi bir zarara neden olmadığı, YÜD üzerinde meydana gelen zararın finansal hususlardan ve döviz kurunda yaşanan dalgalanmalardan kaynaklandığı iddia edilmiştir. Bilindiği üzere, gerek Dünya Ticaret Örgütü Anti-Damping Anlaşması'nın 3 üncü maddesinin 2 nci fıkrası, gerekse Yönetmelik'in 17 nci maddesinin 4 üncü fıkrası, "*Dampingli veya sübvansiyonlu ithalatın üretim dalı üzerindeki etkisinin incelenmesi; satışlar, kârlar, üretim, piyasa payı, verimlilik, yatırım hasılatı ve kapasite kullanımındaki fiili ve potansiyel azalma; yurt içi fiyatları etkileyen unsurlar; damping marjının büyüklüğü; nakit akışı, stoklar, istihdam, ücretler, büyüme, sermaye veya yatırımları artırma yeteneği üzerindeki fiili veya potansiyel olumsuz etkiler dahil olmak üzere, üretim dalının durumu ile ilgili tüm etkenleri ve göstergeleri kapsar. Bu liste sınırlayıcı değildir ve bu etkenlerin biri veya birkaçı mutlaka belirleyici bir yargıya temel teşkil etmeyebilir.*" hükmünü amirdir. Bu kapsamda, bu raporun 4.8. ve 4.9. numaralı başlıkları altında da belirtildiği üzere, YÜD'ün üretim, yurt içi satışlar, kapasite kullanım oranı, verimlilik, gibi ekonomik göstergelerinde 2015 yılında bir önceki yıla göre yükseliş olmasına rağmen, 2016 yılında düşüş meydana gelmiş, zarar inceleme döneminde YÜD'ün karlılığında bozulmalar yaşanmış ve YÜD anılan dönemde kapasitesinin altında faaliyet göstermiştir. Söz konusu hususlar çerçevesinde de, zarar inceleme döneminde YÜD'ün ekonomik göstergeleri üzerinde zarar oluştuğu değerlendirilmiştir.

5. NEDENSELLİĞE İLİŞKİN DEĞERLENDİRMELER

5.1 Dampingly ithalatın etkisi

(1) Soruşturmaya konu ülkeler olan Almanya ve İsveç menşeli ithalatın dampingly olduğu bu raporun üçüncü bölümünde tespit edilmiştir. Bunun yanında, Almanya ve İsveç menşeli ithalatın 2015 yılında bir önceki yıla göre düşmesine rağmen, soruşturma dönemi olan 2016 yılında arttığı ve ithal birim fiyatların ABD Doları cinsinden önemli oranda gerilerken, Avro cinsinden dalgalı bir seyir izlediği, 2016 yılında ise gerileme kaydettiği görülmüştür. Yine 2016 yılında, YÜD'ün pazar payının artmasına rağmen, soruşturma konusu ülkelerin pazar paylarının YÜD'ün pazar payından daha fazla artış gösterdiği tespit edilmiştir.

(2) Dampingly olduğu tespit edilen ithalatın YÜD'ün fiyatları üzerinde etkisine bakıldığında, zarar inceleme döneminde Almanya menşeli ithalattan kaynaklanan fiyat kırılması oluşmadığı fakat fiyat baskısının bulunduğu, İsveç menşeli ithalattan kaynaklanan düşük oranlı fiyat kırılması ve önemli oranda fiyat baskısı olduğu tespit edilmiştir. Daha önce de belirtildiği üzere, fiyat kırılmasının düşüklüğünün temel nedeninin yerli üreticinin ithalat ile rekabet edebilmek amacıyla fiyatını artırmayarak kâr ve cirosundan feragat etmesi olduğu değerlendirilmektedir.

(3) YÜD'ün üretim, yurt içi satışları, kapasite kullanım oranı, verimlilik, ürün nakit akışı gibi önemli ekonomik göstergelerinde, soruşturma konusu ülkelere ithalat artışının meydana geldiği 2016 yılında bir önceki yıla göre düşüş meydana gelmiştir. Ayrıca, yurt içi satışlardan birim kârlılık zarar inceleme dönemi boyunca ciddi şekilde gerilemiştir.

(4) Bu kapsamda, dampingly olduğu tespit edilen ithalat ile YÜD'ün ekonomik göstergelerinde meydana gelen zararın, ikisi arasındaki illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte eşzamanlı olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir.

(5) Solvay firması ve Avrupa Komisyonu tarafından, YÜD'deki zarar ile soruşturma konusu ülkelere ithalat arasında zaman örtüşmesinin bulunmadığı ve zarar incelemesinin sadece 2016 yılı için yapıldığı ifade edilmiştir. Yapılan değerlendirmede, YÜD'ün üretim yurt içi satışlar, KKO, verimlilik gibi ekonomik göstergelerinin ve soruşturma konusu ülkelere ithalatın zarar inceleme döneminde dalgalı bir seyir izlediği, anılan göstergelerde özellikle soruşturma dönemi olan 2016 yılında soruşturma konusu ülkelere yapılan ithalattaki artış ile eş zamanlı olarak bozulmalar yaşandığı, zarar inceleme dönemi boyunca YÜD'ün karlılığında ve ürün nakit akışında ciddi bozulmalara yaşandığı tespit edilmiştir. Söz konusu hususlar çerçevesinde, zarar inceleme döneminin bir parçası olan soruşturma dönemindeki değişikliklerin illiyet bağını zayıflatmayıp aksine destek olduğu, bu kapsamda da, Solvay firması ile Avrupa Komisyonu'nun illiyet bağına ilişkin iddiasının, dampingly olduğu tespit edilen ithalat ile YÜD'ün ekonomik göstergelerinde meydana gelen zararın, ikisi arasındaki illiyet bağının mevcudiyetini gösterir nitelikte gerçekleştiği yönündeki değerlendirmeyi değiştirecek nitelikte olmadığına, kanaat getirilmiştir.

5.2 Diğer unsurlar

(1) Yönetmeliğin 17 nci maddesi hükümleri gereğince, YÜD'de maddi zarara yol açabileceği düşünülen diğer bilinen unsurlar incelenmiştir. Bu kapsamda, üçüncü ülke menşeli ithalatın

hacmi ve fiyatları, YÜD'ün ihracat performansı ve verimliliği, kullanıcı talebinde yaşanan gelişmeler ile teknolojik farklılıklar konuları incelenmiştir.

(2) Bu raporun 4.5 numaralı başlığı altında incelendiği üzere, üçüncü ülkelerden yapılan ithalat zarar inceleme döneminde miktar bazında %84 oranında azalmıştır. 2014 yılında %13 seviyesinde olan diğer ülkelerin pazar payı 2016 yılında %3'e gerilemiştir. Bu itibarla, üçüncü ülkelerden ithalatın YÜD'de meydana gelen zarar üzerinde önemli bir etkisinin bulunmadığı değerlendirilmektedir.

(3) Yine bu raporun 4.5 numaralı başlığı altında da belirtildiği üzere, Solvay firması ve Avrupa Komisyonu gibi bazı ilgili taraflarca, YÜD üzerinde meydana gelen zararın soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalattan ziyade Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın miktarından ve birim fiyatlarından kaynaklandığı iddia edilmiştir. Bu raporun ilgili bölümlerinde dile getirildiği üzere, üçüncü ülkeler menşeli ithalat zarar inceleme döneminde miktar bazında düşüş kaydetmiş olup, ayrıca üçüncü ülkeler menşeli ithalatın pazar payında da ciddi düşüşler yaşanmıştır. Bu kapsamda, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalat incelendiğinde, zarar inceleme döneminde Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın sürekli düşüş gösterdiği, söz konusu ithalatın birim fiyatlarında düşüş yaşanmakla birlikte, Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın birim fiyatlarının soruşturma konusu ülkeler menşeli ithalatın birim fiyatlarına benzer seviyelerde gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda Çin Halk Cumhuriyeti menşeli ithalatın YÜD'de meydana gelen zarar üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığı değerlendirilmiştir.

(4) Bu raporun 4.8 numaralı başlığı altında tespit edildiği üzere, YÜD'ün zarar inceleme dönemi başında düşük seviyede olan ihracat miktarı bu dönemde önemli oranda artış göstermiştir. Bu kapsamda, ihracat performansının YÜD'de meydana gelen zarar üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığı değerlendirilmektedir.

(5) Soruşturma sırasında soruşturmaya konu ürünün kullanıcı talebinde yaşanan gelişmeler ve teknolojik farklılıklar da incelenmiştir. Soruşturma konusu ürün genel olarak katı formdaki çamaşır ve bulaşık deterjanlarında ağartıcı, temizleyici ve leke sökücü olarak kullanılmaktadır. Solvay firması ve Avrupa Komisyonu tarafından, YÜD üzerinde meydana gelen zararın soruşturma konusu ürünün tüketiminde yaşanan düşüşten kaynaklandığı iddia edilmiştir. Bu kapsamda, deterjan üretiminde yaşanan teknolojik gelişmeler ve tüketici tercihindeki değişiklikten dolayı dünyada katı deterjandan sıvı deterjana bir talep kayması olduğu görülmektedir. Ancak, soruşturma konusu ülkelerden ithalatta artış yaşandığı da dikkate alındığında, yurt içi deterjan pazarında henüz böyle bir talep kaymasının önemli bir etkisinin olmadığı; katı deterjan kullanımının oldukça ağırlıklı olduğu tespit edilmiştir. Bu bağlamda ürünün kullanıcı talebinde yaşanan gelişmeler ve teknolojik farklılıkların YÜD'de meydana gelen zarar üzerinde belirleyici bir etkisinin olmadığı değerlendirilmektedir.

6. GENEL DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

(1) Soruşturma sonucunda Almanya ve İsveç menşeli ithalatın dampingli olduğu ve YÜD'de maddi zarara neden olduğu tespit edilmiştir.

(2) Diğer taraftan, soruşturma konusu ürünün kimyasal bir girdi olması ve kamu yararı görülmesi sebebiyle; Almanya menşeli soruşturma konusu üründe Solvay firması ile İsveç

T.C. EKONOMİ BAKANLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü
Damping ve Sübvansiyon Araştırma Dairesi

menşeli soruşturma konusu ürün için İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesi Hakkında Kanun'un (Kanun) 7 nci maddesi çerçevesinde "daha az oranlı önlem" uygulanmasının yerinde olacağı değerlendirilmiştir.

(3) Öte yandan, soruşturma kapsamında işbirliğine gelmeyen Almanya menşeli soruşturma konusu ürünü ihraç eden diğer firmalar için ise dampinge karşı önlem oranı Yönetmeliğin 26 ncı maddesi hükmü uyarınca tespit edilmiştir.

(4) Bu kapsamda, Kanunun 7 nci maddesi çerçevesinde "daha az oranlı önlem" uygulanmasının değerlendirilmesi teklifiyle hazırlanan soruşturma raporunu değerlendiren İthalatta Haksız Rekabeti Değerlendirme Kurulu'nun kararı ve Ekonomi Bakanının onayı ile tabloda gümrük tarife istatistik pozisyonu, eşya tanımı ve menşe ülkesi belirtilen eşyanın Türkiye'ye ithalatında karşısında belirtilen oranlarda dampinge karşı kesin önlem uygulanmasına karar verilmiştir.

GTİP	Eşyanın Tanımı	Menşe Ülke	Firma	Dampinge Karşı Önlem (CIF Bedelin %)
2836.99.90.10.00	Sodyum perkarbonatlar	Almanya Federal Cumhuriyeti	Solvay Chemicals GMBH	%5
			Diğerleri	%12
		İsveç Krallığı	Tüm Firmalar	%12